

Mestna občina Celje  
Komisija Mladi za Celje

## **ALKOHOL, DROGE IN SPOLNOST MED MLADIMI**

RAZISKOVALNA NALOGA

AVTORJI

Sara Jurovič, Manca Langus, Nika Ozis

MENTORICA

Jožica Novak

Celje, marec 2013

Osnovna šola Franja Malgaja Šentjur

## **ALKOHOL, DROGE IN SPOLNOST MED MLADIMI**

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorji:

Sara JUROVIČ, 9. a

Manca LANGUS, 9. a

Nika OZIS, 9. a

Mentorica:

Jožica NOVAK,

prof. ped. in zgo.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2013

KAZALO:

<b>1 POVZETEK.....</b>	<b>1</b>
<b>2 UVOD .....</b>	<b>3</b>
2.1 NAMEN RAZISKOVALNE NALOGE.....	3
2.2. RAZISKOVALNE METODE.....	3
2.3 HIPOTEZE.....	4
<b>3 TEORETIČNI DEL .....</b>	<b>5</b>
3.1 ALKOHOL.....	5
3.1.1KAJ JE ALKOHOL?.....	5
3.1.2 POSLEDICE UŽIVANJE ALKOHOLA.....	6
3.1.3 MLADOSTNIKI IN ALKOHOL.....	7
3.2 DROGE .....	8
3.2.1 PREPOVEDANE DROGE, MAMILA IN PSIHOTROPNE SNOVI .....	8
3.2.2 PREPOVEDANE IN DOVOLJENE DROGE V SLOVENIJI.....	9
3.2.4 ODVISNOST .....	9
3.2.5 DROGE MED MLADIMI .....	9
3.3 SPOLNOST V PUBERTETI.....	10
3.3.1 KAJ JE PUBERTETA? .....	10
3.3.2 KAJ JE SPOLNOST?.....	10
3.3.3 KONTRACENCIJA .....	10
3.3.4 SPOLNOST MED MLADIMI .....	11
<b>4 EKSPERIMENTALNI DEL .....</b>	<b>12</b>
4.2 ANKETNI VPRAŠALNIK .....	12
4.2 ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA .....	13
<b>5 RAZPRAVA IN ZAKLJUČEK.....</b>	<b>25</b>
<b>6 VIRI IN LITERATURA .....</b>	<b>28</b>
<b>7 SEZNAM TABEL IN GRAFOV .....</b>	<b>30</b>
<b>8 PRILOGE.....</b>	<b>31</b>

# 1 POVZETEK

V teoretičnem delu raziskovalna naloga Alkohol, droge in spolnost med mladimi nakaže nekaj dejstev glede omenjenih razvad med mladimi ter posledice pri uživanju le teh v zgodnjih najstniških letih.

Namen raziskovalne naloge je bil z anketnim vprašalnikom ugotoviti, ali in v kolikšni meri so osmo in devetošolci že uživali alkohol, droge oz. so bili spolni aktivni. Zanimalo nas je, kakšne izkušnje že imajo z omenjenimi razvadami, koliko vedo o njihovih učinkih, kako bi ravnali v določenih situacijah.

Analiza anketnega vprašalnika kaže, da je kar 86 % anketiranih poskusilo alkohol, da je med njimi več fantov. 8 % učencev je že uživalo droge, tudi med njimi je več fantov. Spolne odnose je imelo že 9 % anketiranih, tudi med njimi je več fantov kot deklet. Dekleta so bolj informirana o učinkih alkohola, drog in zaščiti v spolnosti.

**Ključne besede:** alkohol, droge, spolnost, odvisnost, navade najstnikov.

## ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo svoji mentorici, za vse ideje, usmeritve in pomoč pri izdelavi naloge ter za čas, ki nam ga je posvetila.

Hvala tudi lektorici za jezikovni pregled naloge ter učiteljici angleščine, ki je prevedla povzetek v angleški jezik.

## **2 UVOD**

V raziskovalni nalogi bomo opisali razvade, za katere najstniki menijo, da jih naredijo bolj »kul«, da jihokusijo zaradi radovednosti, učinka, družbe.

### **2.1 NAMEN RAZISKOVALNE NALOGE**

Namen naše raziskovalne naloge je učencem predstaviti učinke in posledice uživanja alkohola in drog. Izpostaviti želimo tudi problem zgodnje spolne aktivnosti.

Sestavili smo anketni vprašalnik, s katerim smo učence v prehodu v srednjo najstniško dobo (starost anketiranih učencev je bila od 13 do 15 let) vprašali o uživanju alkohola, drog in spolni aktivnosti. Zanimalo nas je, kakšne izkušnje že imajo z omenjenim, kaj že vedo, kako odgovorni so oz. bi bili v določenih primerih.

### **2.2 RAZISKOVALNE METODE**

Pri raziskovalnem delu smo uporabili naslednje metode dela:

- metoda dela z literaturo (O naši raziskovalni temi je veliko napisanega, novejši podatki so večinoma na svetovnem spletu, zato smo si z njim veliko pomagali. Pred tem smo se pogovorili, ali so informacije na določenem spletnem naslovu preverjene, ali je avtor strokovnjak, kaj želi z objavo doseči),
- anketa med učenci 8. in 9. razredov OŠ Franja Malgaja Šentjur in OŠ Dramlje (Želeli smo izvedeti njihove izkušnje, navade, zrelost učencev. Analiza bo vodilo učiteljem pri načrtovanju naravoslovnih dni in roditeljskih sestankov. Anketo lahko uporabimo tudi v naslednjih šolskih letih),
- analiza ankete (Grafično prikazujemo skupno stanje, v razlagi odgovorov podajamo bistvene razlike glede na starost in spol anketirancev.).

## 2.3 HIPOTEZE

Domnevali smo:

1. Največ učencev 9. razreda je poskusilo alkohol (nad 80 %).
2. Alkohol je poskusilo manj deklet kot fantov.
3. Učencev, ki so uživali droge, je manj kot 10 %.
4. Delež fantov, ki so uživali droge, je višji.
5. Delež devetošolcev, ki so uživali droge, je višji.
6. Spolni odnos je imelo približno 5 % anketiranih.
7. Spolno odnos je imelo manj osmošolcev.
8. Spolni odnos je imelo manj deklet kot fantov.
9. Dekleta so bolj informirana o učinkih drog, alkohola ter zaščiti pred nezaželeno nosečnostjo.

## 3 TEORETIČNI DEL

### 3.1 ALKOHOL

#### 3.1.1 KAJ JE ALKOHOL?

Alkohol je spojina oz. kemična snov, ki ji drugače rečemo tudi etanol. Njegova kemična formula je  $C_2H_5OH$ . Nastane iz fermentiranih sladkorjev in kvasovk. Fermentacija je razgradnja organskih spojin oz. vrenje. Sladkorji se nahajajo v žitih, grozdju in drugem sadju. Veliko vrst alkohola pridobivajo iz iste snovi, le da je postopek drugačen. Alkohol je pravzaprav aromatizirana voda, le da so arome, ki jih dodajo vodi, vrsta droge.

Količina čistega alkohola v pijači je izražena v odstotkih in je največkrat napisana na embalaži pijače.

Tabela 1: Vrednost alkohola v pijačah

Pijača	Vrednost alkohola	Enota alkohola (v dl)
Alkopop pijača	4 – 8%	2
Pivo	3 – 10%	2,5
Vino	8 – 14%	1
Liker	20 – 40%	/
Žgana pijača	38 – 45%	0,3

(vir: Goodman, 2006)

Alkohol v pijači lahko merimo v enotah. 1 enota vsebuje okoli 10 gramov čistega alkohola. Več kot je v pijači alkohola, manj je potrebujemo, da začutimo isti učinek.



### 3.1.2 POSLEDICE UŽIVANJE ALKOHOLA

Vrednost alkohola v krvi merimo v miligramih na 100 mililitrov krvi.

Več kot uživamo alkohola, hujši so simptomi. Po zaužitju alkohol preide v kri, od tam pa do možganov in jim onemogoči normalno delovanje.

Tabela 2: Učinki alkohola (Goodman, 2006)

Vrednost alkohola	Učinek
20 mg	Občutek sproščenosti.
100 mg	Nesposobnost hoditi po ravni črti.
180 mg	Huda vinjenost, mogoča izguba spomina.
300 mg	Nesposobnost obvladovanja mehurja, kasneje koma.
500 mg	Brez takojšnje zdravstvene pomoči nastopi smrt.

Kadar pride do zastrupitve z alkoholom, se lahko oseba zgrudi ter zaspi ali pade v nezavest, včasih tudi komo. Tako ostane, dokler se ves strup ne izloči iz telesa (bruhanje v spečem stanju, posledično zadušitev in smrt). Zastrupitve močno poškodujejo jetra. Če alkohol zaužijemo hitro, tako vpliva na možgane, da se ustavita srčni utrip in dihanje.

Alkohol človeka sprosti, z naraščanjem količine zaužitega alkohola pa postanemo omotični, težko hodimo in izgubimo ravnotežje. Naš govor postane nerazločen in zatikajoč, pojavi se tudi občutek slabosti.

Tabela 3: Vpliv alkohola na vožnjo (Goodman, 2006)

Vrednost alkohola	Vpliv na vožnjo
20-50 mg	Težave z ocenjevanjem hitrosti.
50-79 mg	Daljši reakcijski čas, težave z ocenjevanjem razdalje.
Več kot 80 mg	Poslabšan vid, voznik ne vidi drugih vozil in pešcev.

### 3.1.3 MLADOSTNIKI IN ALKOHOL

Alkohol je za mladostnike pod 18. letom starosti precej nevaren. Najbolj so ogroženi otroci, ki začnejo piti alkohol že pred 15. letom starosti, žal je takšnih vse več.

Leta 1999 je bila izvedena anketa, ki je pokazala, da je že kar 91 % dijakov prvega letnika poskusilo alkohol, dve tretjini jih je že bilo opitih, četrtnina jih uživa alkohol dnevno. Več kot četrtnina anketiranih otrok se je že opilo pred 13. letom starosti. Najpogosteje so poskusili ali se opili s pivom in žganimi pijačami (Hovnik-Keršmanc, 2001).

Rezultati raziskave Z zdravjem povezano vedenje, ki jo je izvedel Inštitut za varovanje zdravja 2010, kažejo, da 40 % mladostnikov nikoli ne poseže po alkoholnih pijačah, vsaj enkrat tedensko pa alkohol pije okoli 12 % mladostnikov. Delež mlajših mladostnikov, ki nikoli ne posežejo po alkoholnih pijačah, pa se večja. Raziskava je pokazala, da sta pitje alkohola in opijanje v večji meri prisotna pri fantih kot dekletih in pri starejših mladostnikih. Tako je bilo vsaj dvakrat v življenju opitih že 41 % 15-letnikov, vsaj enkrat tedensko pa alkoholne pijače uživa 26 % 15-letnikov. (<http://www.zadovoljna.si/clanek/news/slovenski-najstniki-manj-posegajo-po-alkoholu.html>)

Otroci, ki so že poskusili alkohol, pravijo, da so ga takrat popili oz. ga pijejo, ker pričakujejo pozitiven učinek: sproščenost, družabnost, lažje sklepanje prijateljstva ... Veliko otrok se je že srečalo s težavami pri pitju alkohola. Poškodovali so si obleko ali predmet, zapletli so se v prepir, večkrat pa tudi v pretep, doma so imeli težave s starši ali pa so imeli nekakšno nezgodo, ki se je v več kot polovici primerov končala v bolnišnici.

Mladoletniki, ki pijejo alkohol pogosto ali redno, se ne zavedajo posledic čezmernega pitja, kako jim alkohol ogroža zdravje. Veliko jih celo meni, da pitje vsak konec tedna ne ogroža zdravja. Alkohol je postal mladoletnikom preveč dostopen (Hovnik-Keršmanc, 2001).

Uživanje alkohola pri otrocih in mladostnikih ima lahko škodljive zdravstvene in socialne posledice, predvsem zastrupitve, prometne in druge nezgode, nasilje, samomori, težave v šoli, tvegano spolno vedenje, alkohol pa škodljivo vpliva tudi na razvoj možganov.

## 3.2 DROGE

Ko govorimo o drogah, največkrat mislimo na marihuano, heroin, kokain, "ecstasy", LSD idr. Takšna opredelitev je iz medicinskega vidika pomanjkljiva. Z besedo "droga" namreč označujemo vsako snov, ki je rastlinskega (tudi živalskega ali rudninskega) izvora in jo uporabljamo v naravni obliki ali pa z njo pripravljamo sestavljena zdravila. Šele v zadnjem času z izrazom "droga" označujemo tudi nekatere rastlinske surovine, snovi, sintetična ali pilsintetična zdravila ter druge kemične snovi, ki spreminjajo človekovo duševno stanje in s tem normalno delovanje in obnašanje ljudi. Besedna zveza "zloraba drog" pomeni daljše in nekontrolirano jemanje vse večjih količin teh snovi, ki so glede na učinke in posledice (številne telesne in duševne okvare) označene kot "prepovedane droge". ([http://www.mz.gov.si/si/delovna\\_podrocja/javno\\_zdravje/sektor\\_za\\_krepitev\\_zdravja\\_in\\_zdrav\\_zivljenjski\\_slog/prepovedane\\_droge/](http://www.mz.gov.si/si/delovna_podrocja/javno_zdravje/sektor_za_krepitev_zdravja_in_zdrav_zivljenjski_slog/prepovedane_droge/))

### 3.2.1 PREPOVEDANE DROGE, MAMILA IN PSIHOTROPNE SNOVI

Prepovedane droge so vse tiste vrste mamil in psihotropnih snovi, katerih proizvodnja, promet in posest so z zakonom prepovedani, razen izjemoma v določenih primerih (npr. strogo nadzorovana uporaba v medicinske, veterinarske, raziskovalne in učne namene).

Mamila so snovi, ki z delovanjem na osrednje živčevje ublažijo bolečino, neprijetna občutenja, človeka omamijo ali uspavajo. Mamila so torej zgolj snovi, ki imajo omamni ali opojni učinek (npr. opij in njegovi derivati - morfin, heroin, kodein, metadon ...). Snovi, ki nimajo omamnih, ampak nasprotne učinke (poživitev, halucinacije ...) ne uvrščamo med mamila, temveč med psihotropne snovi.

Psihotropne snovi so snovi, ki delujejo na človekovo duševnost oziroma povzročijo določeno duševno spremembo. Med psihotropne snovi uvrščamo kanabis (marihuano, hašiš), stimulanse (kokain, kofein, nikotin, amfetamin, metamfetamin, "ecstasy" ...) in halucinogene snovi (LSD, DMT, DOM, DET, PCP, meskalin, psilocibin ...). ([http://www.mz.gov.si/si/delovna\\_podrocja/javno\\_zdravje/sektor\\_za\\_krepitev\\_zdravja\\_in\\_zdrav\\_zivljenjski\\_slog/prepovedane\\_droge/](http://www.mz.gov.si/si/delovna_podrocja/javno_zdravje/sektor_za_krepitev_zdravja_in_zdrav_zivljenjski_slog/prepovedane_droge/))

### 3.2.2 PREPOVEDANE IN DOVOLJENE DROGE V SLOVENIJI

Alkohol in tobak sta drogi, ki sta v Sloveniji dovoljeni osebam starejšim od 18 let. Tudi kofein je droga, s katero se po navadi ljudje najprej srečamo v obliki kave, čaja, čokolade in kola pijač. Z večino se srečajo že otroci in tudi kupijo jo lahko mladoletne osebe. Nedovoljene droge, torej prepovedane v Sloveniji, so predvsem kokain, marihuana, heroin, hašiš, ecstasy, LDS, amfetamini in še mnoge druge (Mikulan, 1999).

### 3.2.4 ODVISNOST

Človek naj bi bil odvisen od nečesa, ko brez neke substance, ne more več normalno funkcionirati in se spoprijeti z vsakdanjim življenjem. Tudi ko to počnemo, da preženemo strah, negotovost, nespečnost ter druge življenjske težave, gre za odvisnost (<http://vizita.si/clanek/dusevnost/starsi-seznanite-otroke-z-ucinki-droge.html>).

### 3.2.5 DROGE MED MLADIMI

Mednarodna raziskava ESPAD 1999 (izvedena v 26 evropskih državah) je pokazala razširjenost uporabe drog med mladimi v povprečju starimi nekaj več kot 15 let. Zaskrbljujoči podatek je, da je kar 25,6 % petnajstletnikov poskusilo ilegalne droge. Kot prva ilegalna droga se najpogosteje pojavlja marihuana, ki jo dobijo od vrstnikov. Z marihuano se je do testiranja srečalo 10 % vprašanih, od teh jih je 80 % pokadilo svoj prvi »džoint« pri 14. oz 15. letih. ([http://med.over.net/clanek/i20482/#.UTyWNTf\\_\\_Ek](http://med.over.net/clanek/i20482/#.UTyWNTf__Ek))

### 3.3 SPOLNOST V PUBERTETI

#### 3.3.1 KAJ JE PUBERTETA?

Adolescenca/puberteta je prehodno obdobje med otroštvom in zrelostjo. Takrat se dogajajo psihične in telesne spremembe, ki vplivajo na seksualnost bodoče odrasle ženske ali odraslega moškega. Dekleta vstopijo v puberteto približno med 9. in 14. leta, fantje pa nekoliko kasneje, od 12. do 16. leta.

#### 3.3.2 KAJ JE SPOLNOST?

Človek je spolno bitje, kar pomeni, da je spolnost pomemben del vsakega pubertetnika. V obdobju pubertete prične vsak posameznik oblikovati svoj odnos do spolnosti. Poleg odkrivanja lastnega telesa nekateri mladostniki že odkrijejo spolne odnose z drugimi. To početje je lahko za posameznika po eni strani škodljivo. Čeprav so na spolne odnose telesno pripravljeni, še ne pomeni, da so nanje pripravljeni psihično, kar pa je najpomembnejše. Obstaja velika nevarnost nezaželene nosečnosti in okužb s spolno prenosljivimi okužbami.

([http://www.poldestrazisar.si/egradiva/naravoslovje/8razred/spolovila/puberteta\\_in\\_a\\_dolescenca1.html](http://www.poldestrazisar.si/egradiva/naravoslovje/8razred/spolovila/puberteta_in_a_dolescenca1.html))

#### 3.3.3 KONTRACEPCIJA

Kontracepcija je vsak načrt ali metoda za preprečevanje ali zmanjšanje verjetnosti zanositve, ne da bi se pri tem izogibal spolnim odnosom. Danes so na voljo številne kontracepcijske metode, tako da lahko vsaka ženska izbere tako, ki ji najbolj ustreza.

Poznamo več kontracepcijskih sredstev in metod:

- kondom: kontracepcijsko sredstvo za moške in ženske;
- hormone: tabletko, injekcije, hormonski vsadki;
- sredstva, ki delujejo na endometrij: maternični vložki;
- naravne metode: merjenje temperature, opazovanje cervikalne sluzi, izračunavanje plodnih dni glede na dolžino menstrualnega cikla;

- spermicide;
- trajno neplodnost ali sterilizacijo.

(<http://www.ezdravje.com/si/zenska/kontracepcija/>)

### 3.3.4 SPOLNOST MED MLADIMI

Ob koncu obveznega šolanja je znanje anketirancev o zaščiti pred nosečnostjo in spolno prenosljivimi boleznimi, pogojih spočetja, prvih znamenjih nosečnosti in o spolnem dozorevanju slabo. Kljub temu pa je imelo že izkušnjo prvega spolnega odnosa 7 % osmošolk in 21 % osmošolcev, 20 % pa izkušnjo s spolno predigro.

Pri nas se je za spolne odnose pred osemnajstim letom starosti odločila polovica mladih, v povprečju fantje eno leto prej kot dekleta. Zaradi slabe spolne ozaveščenosti je kontracepcijska sredstva uporabljala le tretjina mladostnikov. Največkrat izberejo kondom, sledijo kontracepcijske tabletki, potem pa nezaščiteni odnosi. Mlajši se odločijo za spolne odnose, več spolnih partnerjev izmenjajo, kar poveča izpostavljenost mladostnikov okužbi s spolno prenosnimi boleznimi in virusom HIV (tuje raziskave to trditev tudi potrjujejo).

Raziskava iz leta 2004 med slovenskimi srednješolci je pokazala, da je imelo spolne odnose že skoraj četrtina dijakov prvega letnika ter dobra polovica dijakov tretjega letnika. Med spoloma ni bistvenih razlik. Srednja starost ob prvem spolnem odnosu se je v primerjavi z letom 1996 znižala z 18,5 na 17 let. ([http://www.ivz.si/Mp.aspx?ni=10&pi=5&\\_5\\_id=722&\\_5\\_PageIndex=0&\\_5\\_groupId=178&\\_5\\_newsCategory=&\\_5\\_action=ShowNewsFull&pl=10-5.0](http://www.ivz.si/Mp.aspx?ni=10&pi=5&_5_id=722&_5_PageIndex=0&_5_groupId=178&_5_newsCategory=&_5_action=ShowNewsFull&pl=10-5.0))

Po zadnjih podatkih iz leta 2006 smo v Sloveniji na 1000 deklet, starih od 15 do vključno 19 let, zabeležili pet porodov (Velika Britanija 30). Pri nas zanosi sicer še enkrat toliko deklet, kot jih otroka donosi, a se jih dobra polovica odloči za umetno prekinitev nosečnosti. Podatki kažejo, da se je v zadnjih letih najbolj zmanjšalo število nosečnosti pri dekletih, starih 18 in 19 let, število nosečnosti pri 15-, 16- in 17-letnicah pa ostaja približno enako. (<http://www.dnevnik.si/zdravje/271355>)

Rezultati raziskav kažejo, da mladi zelo malo vedo o posledicah zgodnje spolne aktivnosti in najstniških nosečnosti.

## 4 EKSPERIMENTALNI DEL

### 4.2 ANKETNI VPRAŠALNIK

Želeli smo izvedeti, kakšne izkušnje imajo starejši osnovnošolci z alkoholom, drogami in spolnostjo. Anketirali smo osmo- in devetošolce OŠ Franja Malgaja Šentjur in OŠ Dramlje.

Anketa je obsegala 13 vprašanj (glej: poglavje 8). 11 vprašanj je bilo zaprtega tipa, od teh ima 6 vprašanj možnost dopisa komentarja, 2 vprašanji sta bili odprtega tipa.

Anketa je bila sestavljena v programu LimeSurvey, učenci so jo reševali v spletni obliki.

Anketo je rešilo 142 učencev, vendar je bilo 15 anket nepopolnih, zato smo jih izločili.

Tako prikazujemo odgovore 127 popolno rešenih anket.

Tabela 4: Anketirani učenci glede na spol in razred ter glede na spol in šolo

	8. razred		9. razred		Skupaj		OŠ Franja Malgaja		OŠ Dramlje		Skupaj	
	število	%	število	%	število	%	število	%	število	%	število	%
<b>Moški spol</b>	39	63	28	43	67	61	45	47	17	53	62	49
<b>Ženski spol</b>	23	37	37	57	50	39	50	53	15	47	65	51
<b>Skupaj</b>	62	100	65	100	127	100	95	100	32	100	127	100

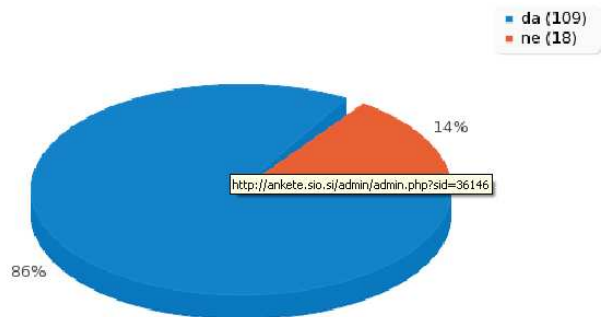
V raziskavi je sodelovali več fantov (61 %) kot deklet (39 %), fantje prevladujejo predvsem v anketiranih 8. razredih. V razmerju med učenci 8. in 9. razredov ni bistvenih razlik.

Razmerje med šolama je 75 % za OŠ Franja Malgaja Šentjur in 25 % za OŠ Dramlje.

## 4.2 ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA

### 1. Ali si že poskusil/a alkohol oz. drogo?

Graf 1: Izkušnje z alkoholom

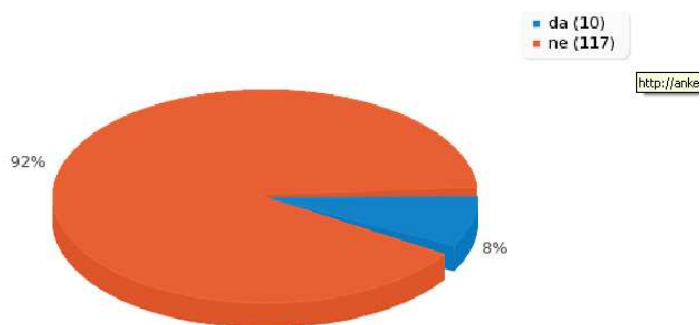


Skupno je 86 % vseh anketiranih poskusilo alkohol.

Kar 90 % fantov je že poskusilo alkohol, medtem ko je delež pri dekletih manjši (82 %). Alkohol je poskusilo 85 % učencev 8. razreda ter 86 % učencev 9. razreda.

Razlika je tudi med šolama, saj je na OŠ Franja Malgaja alkohol poskusilo kar 93 %, na OŠ Dramlje pa le 66 % anketiranih učencev.

Graf 2: Izkušnje z drogo



Izkušnje z uživanjem drog ima 8 % vprašanih.

Z uživanjem droge ima izkušnje 10 % fantov in 5 % deklet. 8 % osmo- kot devetošolcev že ima izkušnje z uživanjem drog.

Na OŠ Franja Malgaja ima izkušnje z uživanjem drog 9 % vprašanih, na OŠ Dramlje pa 3 %.

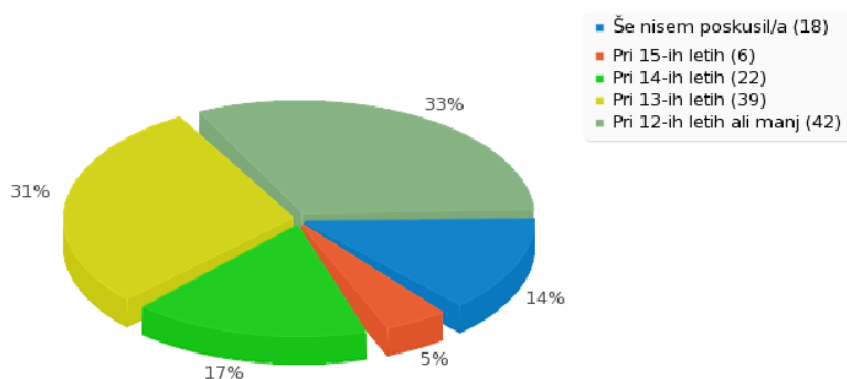


Pri obeh odgovorih je opaziti, da so fantje tisti, ki imajo več izkušenj z uživanjem alkohola oz. drog, kar smo tudi domnevali. Nismo pa pričakovali tako velike razlike med šolama, četudi gre za razliko med šolskim okolišem (šola v centru, šola v manjšem kraju). Učenci so bili med samim anketiranjem opozorjeni na to, da pri uživanju drog mislimo na prepovedane droge.

Zaskrbljujoč je tudi podatek, da ni razlike med starostnima skupinama v poskušanju alkohola oz. droge, kar ni vzpodbudno, saj bi bil verjetno pri osmošolcih ob ponovnem anketiranju ta odstotek višji.

## 2. Kdaj si prvič poskusil/a alkohol oz. drogo?

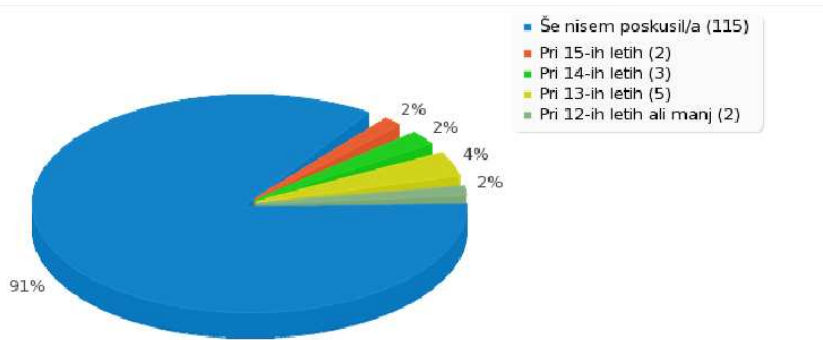
Graf 3: Starost prvega pokušanja alkohola



Največ anketiranih je poskusilo alkohol že pri 12. letih in manj (33 %), slaba tretjina pa pri 13. letih. Fantov, ki so poskusili alkohol že pri oz. pred 12. letom, je bilo kar 45 %, deklet pa 20 %. V starosti 12 in manj let ni razlik pri pokušanju alkohola glede na anketirani 8. oz. 9. razred. Pri osmošolcih je kar 45 % tistih, ki so poskusili alkohol pri 13. letih, pri devetošolcih je teh 17 %.

Ni večjih razlik v starosti prvega pokušanja alkohola med obema šolama.

Graf 4: Starost prve pokušnje droge



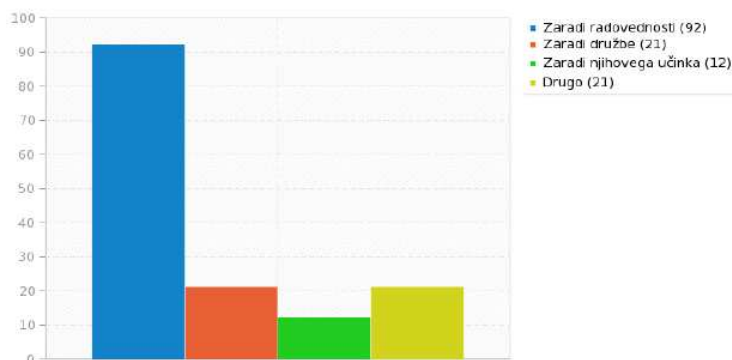
Tista dva, ki sta imela izkušnje z drogo pred 12. letom, sta bila fanta. Največ fantov in deklet je poskusilo drogo pri 13 letih.

Pri osmošolcih jih je 6 % poskusilo drogo pri 13. letih, pri devetošolcih pa pri 14. in 15. letih (skupaj 6 %).

V pokušanju droge ni razlike med obema šolama glede na starost učencev (večina pri 13. letih).

### 3. Zakaj si oz. bi poskusil/a alkohol?

Graf 5: Razlog za pokušnjo alkohola



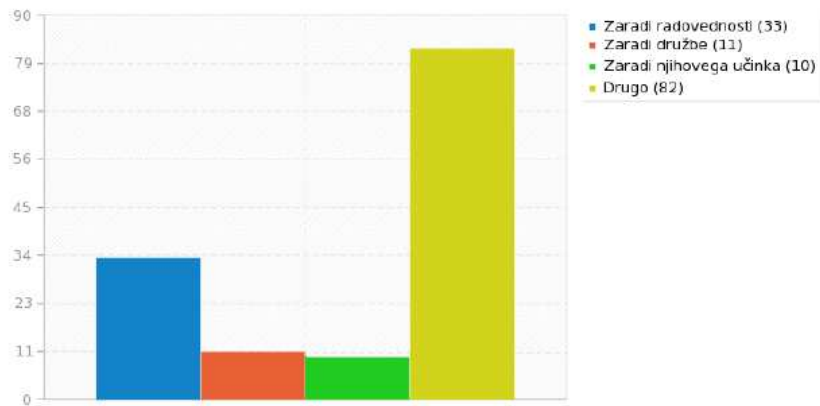
Večina anketiranih učencev bi poskusila oz. je poskusila alkohol zaradi radovednosti (pri fantih 76 %, pri dekletih 68 %, pri osmošolcih 62 %, pri devetošolcih 81 %, na OŠ Franja Malgaja 75 %, na OŠ Dramlje 66 %).

Štirje učenci navajajo, da so alkohol poskusili zaradi zabave, posebnih priložnosti, novega leta, všečnega okusa.

Zavedati se je potrebno dejstva, da je zelo pomemben dejavnik pitja alkohola tudi družina s svojim zgledom.

#### 4. Zakaj si oz. bi poskusila droge?

Graf 6: Razlog za pokušnja droge

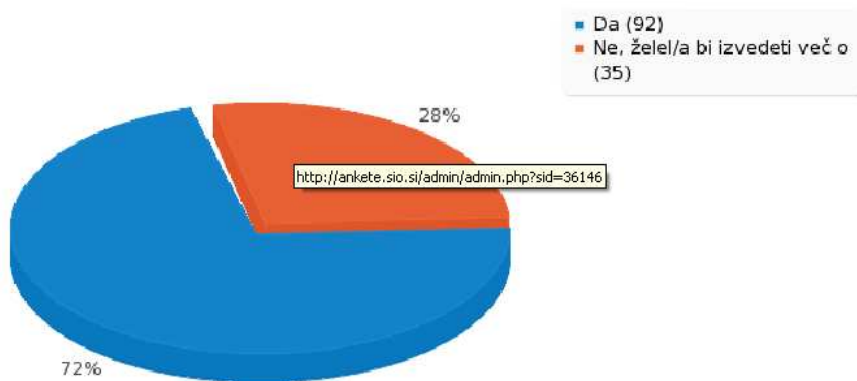


22 % deklet in 30 % fantov bi oz. je drogo poskusila zaradi radovednosti, pri osmih razredih 25 %, pri devetih razredih 28 %.

Pri tem vprašanju prevladuje odgovor, v katerem so pisali, da še niso oz. ne bi poskusili drog (81 odgovorov), eden je napisal, da je drogo poskusil, da »bi jo prepoznali oz. da bi izgledali »kul«.

## 5. Ali meniš, da veš dovolj o učinkih alkohola oz. drog?

Graf 7: Vedenje o učinkih alkohola oz. drog



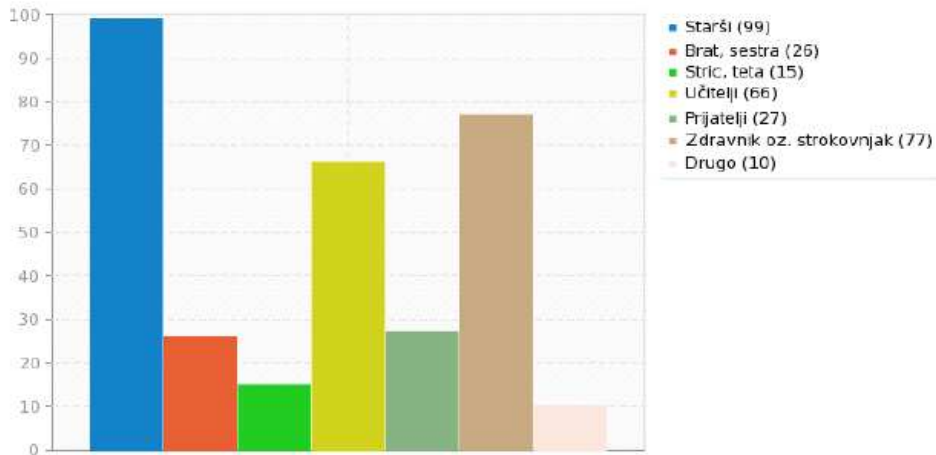
72 % vprašanih meni, da ve dovolj o učinkih alkohola oz. drog (od tega 73 % fantov in 72 % deklet). Ni razlike med osmo- oz. devetošolci, je pa večji delež učencev iz OŠ Dramlje prepričanih, da ve dovolj o učinkih alkohola oz. drog.

Pri tem vprašanju je bil možen komentar. Tako učenci navajajo:

- da jih zanima, kakšne učinke imajo droge na telo (7 odgovorov),
- da mislijo, da ne vedo dovolj, ker s tem nimajo izkušenj (2 odgovora),
- da o alkoholu vedo več kot o drogah (2 odgovora),
- da so se doma veliko pogovarjali o drogah (1 odgovor),
- da je veliko knjig na to temo (1 odgovor),
- da se mladi ne zavedajo, da je tudi alkohol droga (1 odgovor).

## 6. Kdo te lahko o učinkih alkohola oz. drog bolje informira?

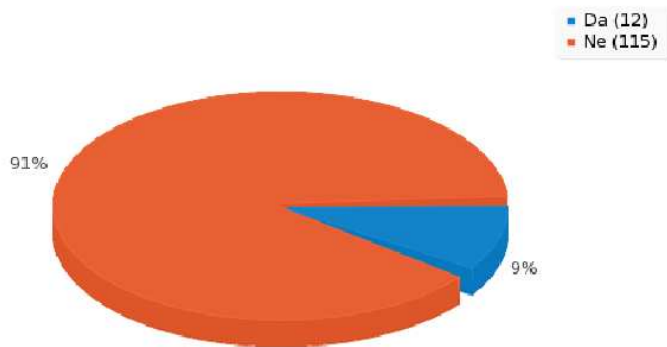
Graf 7: Informiranost o učinkih alkohola oz. drog



Glede poučevanja o učinkih alkohola oz. drog učenci na prvo mesto postavljajo starše, sledijo zdravniki oz. strokovnjaki, na tretjem mestu so učitelji. Med posameznimi kategorijami ni bilo razlik, le da bi fantje v večji meri zaupali sorodnikom oz. prijateljem. Pod drugo pišejo, da se o tej problematiki poučijo tudi z interneta oz. medijev (6 odgovorov).

## 7. Ali si že imel/a spolne odnose?

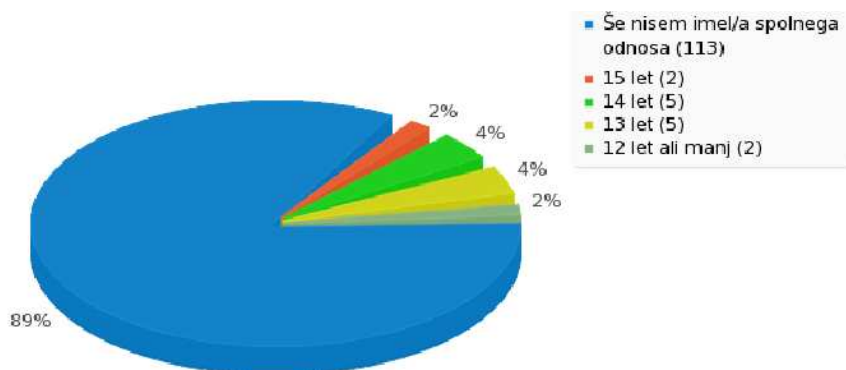
Graf 8: Spolni odnos



9 % vprašanih je že imelo spolne odnose. Kar 16 % fantov je napisalo, da je že imelo spolne odnose, deklet le slaba 2 %. Če držijo rezultati anketnega vprašalnika, naj bi spolne odnose imelo 11 % osmošolcev in 8 % devetošolcev. Med obema anketiranimi šolama ni razlik (vsaka 9 %).

## 8. Koliko si bil/a star/a, ko si imel/a prvi spolni odnos?

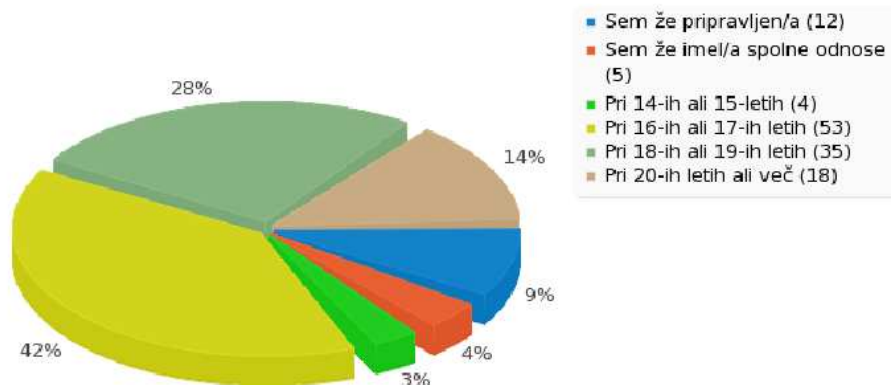
Graf 9: Starost ob prvem spolnem odnosu



Vrednost tega odgovora je žal v nasprotju z vrednostjo prejšnjega odgovora (številčno 113 oseb še ni imelo spolnega odnosa, pri prejšnjem vprašanju pa 115). Če gre verjeti podatkom, sta slaba 2 % imela spolne odnose pri 12. letih oz. manj, 4 % pri 13. oz. 14. letih, ter slaba 2 % pri 15. letih; pri starosti 12 let oz. manj prednjačijo osmošolci pred devetošolci ter fantje pred dekleti. Med šolama ni razlik.

## 9. Kdaj se ti zdi, da boš pripravljen/a na spolne odnose?

Graf 10: Starost pripravljenosti na spolne odnose



9 % vprašanih meni, da so že pripravljeni na spolne odnose, 4 % da so spolni odnos že imeli. Zopet je % razlika glede na prejšnji dve vprašanji. Kar 42 % jih meni, da bodo na spolne odnose pripravljeni pri 16. oz 17. letih, 28 % jih meni, da pri 18. in 19. letih, 14 % bi jih na spolne odnose počakalo do 20. leta ali celo dlje.

Večji delež fantov meni, da je že pripravljenih oz. so že imeli spolni odnos (skupaj 24 %), medtem ko je kar 45 % deklet, ki nameravajo s spolnimi odnosi počakati do 18. leta oz. dlje.

## 10. Katere vrste zaščite pred spolno nalezljivimi boleznimi poznaš?

Podanih je bilo 127 odgovorov. Anketirani učenci so bili s strani anketarjev opozorjeni, da naj pozorno preberejo vprašanje in temeljito razmislijo. Vsi so navedli kondom, kar je tudi najučinkovitejši način varovanja pred spolnimi boleznimi.

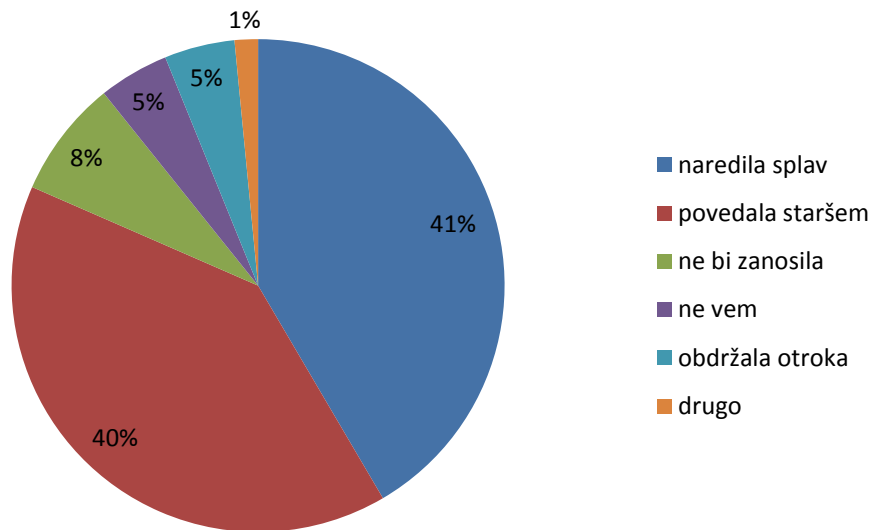
## 11. Katere vrste zaščite pred nezaželeno nosečnostjo poznaš?

Napisanih je bilo 127 odgovorov. Tudi tukaj so vsi navedli kondom. 79 anketirancev kot zaščitno pred nosečnostjo pozna kontracepcijsko tabletko, 42 maternični vložek oz. diafragmo, 12 jih navaja spermicidna sredstva, 9 pa obliže. Veliko večji je delež deklet, ki pozna več vrst zaščite (kar 92 %, fantov le 39 %).

Zanimalo nas je ravnanje deklet in fantov v primeru, da zanosijo oz. zanosijo njihove partnerke (pri anketirani starosti).

### 12.1 Če si ženskega spola: kaj bi naredila, če bi zanosila?

Graf 10: Kaj bi naredilo dekle, če bi zanosilo



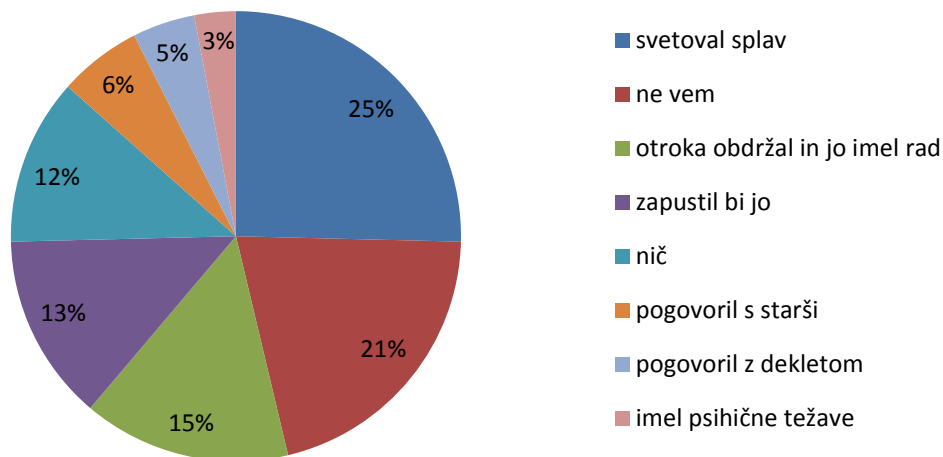
Največ (41 %) deklet bi najprej povedalo staršem (večina teh piše, da bi se skupaj odločili), 40 % deklet bi naredilo splav, 5 % jih ne ve, 5 % vprašanih bi obdržalo otroka (ena od njih bi ga dala v posvojitev), 8 % deklet je napisalo, da »*nikakor ne bi mogle zanositi, saj se še ne mislijo spuščati v spolne odnose*«, eno dekle je napisalo, da bi »*imelo psihične težave*«.

Spodbuden je podatek, da bi veliko deklet zaupalo staršem in se ne bi odločale same.



## 12.2 Če si moškega spola: kaj bi naredil, če bi punca, s katero si imel spolne odnose, zanosila?

Graf 11: Kaj bi naredil fant, če bi njegovo dekle zanosilo

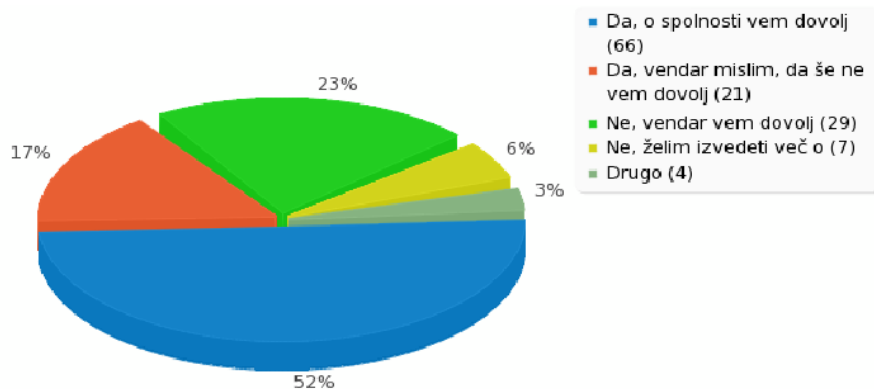


Četrtnina fantov bi dekletom svetovala (celo plačala) splav. Petina jih ne ve, kaj bi naredili, 13 % bi dekle zapustilo, 12 % ne bi naredilo »nič«, 3 % bi imeli psihične težave.

Ostali fantje bi se težave lotili bolj zrelo: 15 % jih piše, da bi obdržali otroka ter imeli dekle radi, 5 % bi se jih pogovorilo s starši, prav tako bi 5 % fantov ostalo z dekletom in skušali najti rešitev nastalega problema.

### 13. Ali si se s starši o spolnosti že pogovarjal/a in ali si izvedel/a dovolj?

Graf 12: Pogovor o spolnosti s starši



Več kot polovica vprašanih se je s starši že pogovarjala o spolnosti in menijo, da vedo dovolj, slaba petina se je s starši prav tako že pogovorila, vendar menijo, da še ne vedo dovolj. Skoraj 30 % anketiranih s starši še ni govorilo o spolnosti.

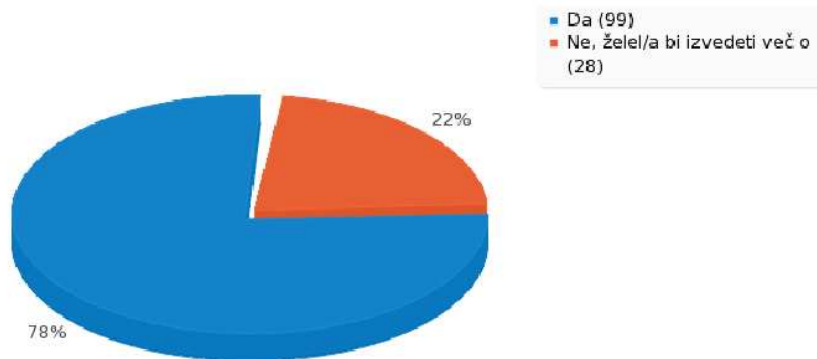
Več deklet (80 %) kot fantov (58 %) je s starši že govorilo o spolnosti. Zanimiv je podatek, da je o tej temi s starši govorilo več osmošolcev (72 %) kot devetošolcev (64 %).

En učenec piše, da bi želel vedeti še več (ni pa napisal, kaj), 7 učencev navaja, da se o tej temi informirajo tudi preko svetovnega spleta.

Verjetno starši z dekleti o spolnosti spregovorijo prej, saj so dekleta bolj zrela, bojijo pa se tudi možne zanositve.

#### 14. Ali se ti zdi, da si o spolnosti dovolj izobražen/a s strani šole ter zdravstvenega doma?

Graf 13: Zadostnost izobraževanj o spolnosti s strani šole ter zdravstvenega doma



78 % vprašanih meni, da so o spolnosti s strani šole oz. zdravstvenega doma dovolj izobraženi. Med dekleti in fanti ni razlik. Osmošolcev, ki menijo, da so o spolnosti dovolj izobraženi s strani šole, je 82 %, devetošolcev pa manj, 74 %. Na OŠ Franja Malgaja je tistih, ki menijo, da sta šola in zdravstveni dom naredila dovolj glede informiranja o spolnosti, 80 %, na OŠ Dramlje pa 72 %.

Morda prihaja do razlik zaradi različnih vsebin naravoslovnih dni oz. različnih vsebin, ki jih ponujajo delavci zdravstvenega doma.

## 5 RAZPRAVA IN ZAKLJUČEK

Zavedamo se dejstva, da pri takšnih anketah, kjer posamezniki sami poročajo o svojem vedenju, obstaja določena verjetnost, da odgovori nekaterih mladostnikov zaradi različnih razlogov niso popolnoma resnični, kar je pri raziskovanju drog in spolnega vedenja (torej nečesa, kar se dotika zelo osebnega področja življenja mladostnikov) in razumevanju izsledkov, morda treba še posebno upoštevati. Pri določenih vprašanjih je namreč prišlo do manjših odstopanj med odgovori (vprašanja o izkušnjah z drogo in s spolnostjo). Kljub temu so bila odstopanja majhna in niso statistično pomembna.

V raziskovalni nalogi smo postavili naslednje trditve:

1. Največ učencev 9. razreda je poskusilo alkohol (nad 80 %).

To trditev smo postavili zato, ker raziskave kažejo, da je bilo opitih že 91 % dijakov 1. letnika, torej le malo starejših.

Rezultati naše ankete kažejo, da je 86 % vseh anketiranih že poskusilo alkohol od tega 86 % devetošolcev ter 85 % osmošolcev.

Našo hipotezo potrjujemo.

2. Alkohol je poskusilo manj deklet kot fantov.

Kar 90 % fantov je že poskusilo alkohol, medtem ko je delež pri dekletih res nižji (82%).

Fantje so tisti, ki so mlajši poskusili alkohol. Kar 45 % fantov je poskusilo alkohol že pri oz. pred 12. letom, deklet pri enaki starosti 20 %.

Našo hipotezo potrjujemo.

3. Učencev, ki so uživali droge, je manj kot 10 %).

Glede na raziskave na ravni države ima izkušnje z nedovoljenimi drogami 25,6 % petnajstletnikov. Ker so naši anketiranci mlajši in upamo, tudi pametnejši, smo menili, da je manj kot 10 % vprašanih uživalo droge.

Glede na rezultate ankete ima izkušnje z uživanjem drog 8 % vprašanih.

Hipotezo potrjujemo.

4. Delež fantov, ki so uživali droge, je višji.

Glede na rezultate ankete je več fantov (10 %), ki so uživali droge kot deklet (5 %). Našo hipotezo potrjujemo.

5. Delež devetošolcev, ki so uživali droge, je višji.

V pokušanju droge ni razlik med učenci 8. oz. 9. razredov (oboje 8 %).

Predvsem zaradi starosti smo menili, da je delež uživalcev droge med devetošolci višji. Skrbi nas lahko dejstvo, da je že kar 8 % osmošolcev imelo izkušnje z drogo.

Našo hipotezo zavračamo.

6. Spolni odnos je imelo približno 5 % anketiranih.

Pri postavljanju hipoteze smo menili, da je majhen delež tistih, ki so že imeli spolne odnose. Rezultati kažejo, da je kar 9 % vprašanih že imelo spolne odnose. Odstotek je večji, kot smo ga pričakovali.

Naše hipoteze ne potrjujemo.

7. Spolni odnos je imelo manj osmošolcev.

Zaradi nižje starosti smo domnevali, da je spolni odnos imelo manj osmošolcev. Rezultati anketnega vprašalnika kažejo, da naj bi spolne odnose imelo 11 % osmošolcev in 8 % devetošolcev.

Naša hipoteza ni bila pravilna.

8. Spolni odnos je imelo manj deklet kot fantov.

Po raziskavah naj bi bila dekleta tista, ki se kasneje spuščajo v svet spolnosti. In res, samo slabih 2 % anketiranih deklet je že imelo spolni odnos, fantov pa kar 16 %. Več fantov meni, da je na spolne odnose že pripravljenih. Večji je tudi delež deklet (kar 45 %), ki nameravajo s spolnimi odnosi počakati do 18. leta oz. dlje.

Zaključimo lahko, da se dekleta v spolne odnose podajajo bolj premišljeno, zavedajo se tudi posledic morebitne nosečnosti.

Naša hipoteza je bila pravilna.

9. Dekleta so bolj informirana o učinkih alkohola, drog ter zaščiti pred nezaželeno nosečnostjo.

72 % vprašanih meni, da ve o učinkih alkohola oz. drog dovolj (od tega 73 % fantov in 72 % deklet). Veliko večji je delež deklet, ki navajajo več vrst zaščite pred nezaželeno nosečnostjo (kar 92 %, fantov 39 %). Tudi več deklet (80 %) kot fantov (58 %) se je s starši o spolnosti že pogovarjalo.

Našo hipotezo potrjujemo.

Pri sami izbiri tematike nas je vodilo to, da o tem že veliko vemo, ogromno stvari smo se naučili med pisanjem raziskovalne naloge. Nekaj dejstev bi radi posredovali, povedali naprej.

O alkoholu imamo svoje mnenje: preden posežete po alkoholu, prosimo, premislite dvakrat in pomislite tudi na posledice.

Skrbi nas tudi zasvojenost z drogami. Posameznik v drogah vidi neko novo pot do ugodja, novih občutkov, nečesa zanimivega, beg iz realnosti. Večkrat ima največji vpliv družba. Če bi bili vsi dovolj dobro osveščeni o skritih nevarnostih, ne bi bilo toliko odvisnikov. Ne vemo, zakaj imajo nekateri ljudje občutek, da droge niso več tabu, nam se zdi, da so še. Nazadnje smo o drogah pri pouku govorili v četrtem razredu. O njih smo še poslušali na nekem predavanju, ki je bilo sicer zelo poučno. A pojavil se je problem. Veliko učencem je bilo zelo smešno in nevarnostim, ki jih povzročajo droge, sploh niso verjeli. Menimo, da nas je treba ves čas opozarjati. Mladi lahko hitro postanemo radovedni, če nas k temu spodbudi še družba, lahko hitro zapademo v svet drog. Problem je še posebej pri negotovih, nesamozavestnih in labilnih najstnikih, saj bodo za priljubljenost in željo po odobravanju družbe storili marsikaj. Stabilni in odločni najstniki bodo veliko kasneje podlegli družbi, saj imajo določen cilj in ne bodo dovolili, da jim kaj prekriža načrte v življenju.

Mislimo, da se preveč najstnikov spušča v spolne odnose s človekom, ki ga nimajo resnično radi. Večina mladih razmišlja samo o čimprejšnji izgubi nedolžnosti, postavljanjem pred prijatelji, ne zavedajo se posledic. Potrebno se je zavedati, da je spolna svoboda povezana predvsem z odgovornostjo.

## 6 VIRI IN LITERATURA

Benčina, K. *Seznajte otroke z učinki droge* (online). 8. 11. 2010. Pridobljeno, 12. 12. 2012. Dostopno na: <http://vizita.si/clanek/dusevnost/starsi-seznajte-otroke-z-ucinki-droge.html>.

Goodman, P. *Alkohol, droga in tvoje telo*. 1. natis. Ljubljana: Grlica, 2006. Zbirka Zdravo telo. ISBN 961-244-038-7.

Hovnik-Keršmanc, M. et al. *Alkohol?: Starši lahko vplivamo!* 1. natis. Ljubljana: IVZ RS, 2001. ISBN114634240.

Inštitut za varovanje zdravja. *Za odgovoren odnos mladih do spolnosti* (online). Novo mesto: 03. 07. 2009. Pridobljeno: 12. 12. 2012. Dostopno na: [http://www.ivz.si/Mp.aspx?ni=10&pi=5&\\_5\\_id=722&\\_5\\_PageIndex=0&\\_5\\_groupId=178&\\_5\\_newsCategory=&\\_5\\_action=ShowNewsFull&pl=10-5.0](http://www.ivz.si/Mp.aspx?ni=10&pi=5&_5_id=722&_5_PageIndex=0&_5_groupId=178&_5_newsCategory=&_5_action=ShowNewsFull&pl=10-5.0).

Krka,d.d. E\_zdravje. *Odločam se o kontracepciji* (online). Pridobljeno: 03. 01. 2013. Dostopno na: <http://www.ezdravje.com/si/zenska/kontracepcija/>.

Lorenčič, M. *V Sloveniji vse manj najstniških nosečnosti*. 27. 07. 2007. Pridobljeno: 24. 12. 2012. Dostopno na: <http://www.dnevnik.si/zdravje/271355>

Med.over.net. *Čas tveganja* (online). 08. 06. 2012. Pridobljeno: 14. 12. 2012. Dostopno na: [http://med.over.net/clanek/i20482/#.UTyWNTf\\_\\_Ek](http://med.over.net/clanek/i20482/#.UTyWNTf__Ek).

Mikulan, M., Kastelc, A., *Mladostnik in droga : priročnik za starše in učitelje*. Ljubljana: Domus, 1999. ISBN 961-6170-31-7.

Ministrstvo za zdravje. *Prepovedane droge*. Pridobljeno: 23. 01. 2013. Dostopno na: [http://www.mz.gov.si/si/delovna\\_podrocja/javno\\_zdravje/sektor\\_za\\_krepitev\\_zdravja\\_in\\_zdrav\\_zivljenjski\\_slog/prepovedane\\_droge/](http://www.mz.gov.si/si/delovna_podrocja/javno_zdravje/sektor_za_krepitev_zdravja_in_zdrav_zivljenjski_slog/prepovedane_droge/).

Skumavec, G. *Puberteta in adolescenca* (online). Pridobljeno: 3. 01. 2013. Dostopno na: [http://www.poldestrazisar.si/egradiva/naravoslovje/8razred/spolovila/puberteta\\_in\\_adolescenca1.html](http://www.poldestrazisar.si/egradiva/naravoslovje/8razred/spolovila/puberteta_in_adolescenca1.html).

STA. *Slovenski najstniki manj posegajo po alkoholu* (online), 23. 08. 2011. Pridobljeno 24. 01. 2013. Dostopno na: <http://www.zadovoljna.si/clanek/news/slovenski-najstniki-manj-posegajo-po-alkoholu.html>.



## 7 SEZNAM TABEL IN GRAFOV

### TABELE:

Tabela 1: Vrednost alkohola v pijačah .....	5
Tabela 2: Učinki alkohola .....	6
Tabela 3: Vpliv alkohola na vožnjo .....	6
Tabela 4: Anketirani učenci glede na spol in razred ter glede na spol in šolo .....	12

### GRAFI:

Graf 1: Izkušnje z alkoholom .....	13
Graf 2: Izkušnje z drogo .....	13
Graf 3: Starost prvega pokušanja alkohola .....	14
Graf 4: Starost prve pokušnje droge .....	15
Graf 5: Razlog za pokušnjo alkohola .....	15
Graf 6: Razlog za pokušnjo droge.....	16
Graf 7: Vedenje o učinkih alkohola oz. drog.....	17
Graf 7: Informiranost o učinkih alkohola oz. drog.....	18
Graf 8: Spolni odnos.....	19
Graf 9: Starost ob prvem spolnem odnosu.....	19
Graf 10: Starost pripravljenosti na spolne odnose.....	20
Graf 10: Kaj bi naredilo dekle, če bi zanosilo.....	21
Graf 11: Kaj bi naredil fant, če bi njegovo dekle zanosilo.....	22
Graf 12: Pogovor o spolnosti s starši.....	23
Graf 13: Zadostnost izobraževanj o spolnosti s strani šole ter zdravstvenega doma .....	24

## 8 PRILOGE

### ANKETA – ALKOHOL, DROGE IN SPOLNOST

Pozdravljeni!

Anketa o drogah, alkoholu in spolnosti je namenjena učencem osmega in devetega razreda. Anketa je **anonimna**. Rezultati ankete bodo uporabljeni za raziskovalno nalogo z naslovom Alkohol, spolnost in droge med mladimi.

Prosimo, da podajaš **resnične odgovore**.

Hvala za sodelovanje v anketi.

Sara, Manca in Nika

#### **Spol:**

Prosimo, izberi **samo eno** izmed možnosti:

- a) ženski
- b) moški

#### **Razred, ki ga obiskujem:**

Prosimo, izberi **samo eno** izmed možnosti:

- a) 8. razred
- b) 9. razred

#### **Osnovna šola, ki jo obiskujem:**

Prosimo, izberi **samo eno** izmed možnosti:

- a) OŠ Franja Malgaja Šentjur
- b) OŠ Dramlje

### 1. Ali si že poskusil/a alkohol oz. drogo?

Izberi primeren odgovor za vsako trditev.

	da	ne
Alkohol	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Droge	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

### 2. Kdaj si prvič poskusil/a alkohol oz. drogo?

Izberi primeren odgovor za vsako trditev.

	Še nisem poskusil/a	Pri 15-ih letih	Pri 14-ih letih	Pri 13-ih letih	Pri 12-ih letih ali manj
Alkohol	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Droge	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

### 3. Zakaj si oz. bi poskusil/a alkohol?

Prosimo, izberi vse odgovore, ki ustrezajo:

- a) Zaradi radovednosti.
- b) Zaradi družbe.
- c) Zaradi njihovega učinka.
- č) Drugo (navedi, zakaj): \_\_\_\_\_

### 4. Zakaj si oz. bi poskusila droge?

Prosimo, izberi vse odgovore, ki ustrezajo:

- a) Zaradi radovednosti.
- b) Zaradi družbe.
- c) Zaradi njihovega učinka.
- č) Drugo (navedi, zakaj): \_\_\_\_\_

### 5. Ali meniš, da veš dovolj o učinkih alkohola oz. drog?

Prosimo, izberi samo eno izmed možnosti:

- a) Da.
- b) Ne, želel/a bi izvedeti več o: \_\_\_\_\_

### 6. Kdo te lahko o učinkih alkohola oz. drog bolje informira?

Prosimo, izberivse odgovore, ki ustrezajo:

- a) Starši.
- b) Brat, sestra.
- c) Stric, teta.
- č) Učitelji.
- d) Prijatelji.
- e) Zdravnik oz. strokovnjak.
- f) Drugi (napiši kdo): \_\_\_\_\_

**7. Ali si že imel/a spolne odnose?**

Prosimo, izberi **samo eno** izmed možnosti:

- a) Da.
- b) Ne.

**8. Koliko si bil/a star/a, ko si imel/a prvi spolni odnos?**

Prosimo, izberi **samo eno** izmed možnosti:

- a) Še nisem imel/a spolnega odnosa.
- b) 15 let
- c) 14 let
- č) 13 let
- d) 12 let ali manj

**9. Kdaj se ti zdi, da boš pripravljen/a na spolne odnose?**

Prosimo, izberisamo **eno** izmed možnosti:

- a) Sem že pripravljen/a.
- b) Sem že imel/a spolne odnose .
- c) Pri 14-ih ali 15-letih.
- č) Pri 16-ih ali 17-ih letih.
- d) Pri 18-ih ali 19-ih letih.
- e) Pri 20-ih letih ali več.

**10. Katere vrste zaščite pred spolno nalezljivimi boleznimi poznaš?**

Vpiši odgovor:

---

**11. Če si ženskega spola: kaj bi naredila, če bi zanosila?**

**Če si moškega spola: kaj bi naredil, če bi punca, s katero si imel spolne odnose, zanosila?**

Vpiši odgovor:

---

**12. Ali si se s starši o spolnosti že pogovarjal/a in ali si izvedel/a dovolj?**

Prosimo, izberi **samo eno** izmed možnosti:

- a) Da, o spolnosti vem dovolj.
- b) Da, vendar mislim, da še ne vem dovolj.
- c) Ne, vendar vem dovolj.
- č) Ne, želim izvedeti več o:
- d) Drugo (vpiši svoj komentar): \_\_\_\_\_

**13. Ali se ti zdi, da si o spolnosti dovolj izobražen/a s strani šole ter zdravstvenega doma?**

Prosimo, izberi **samo eno** izmed možnosti:

a) Da.

b) Ne, želel/a bi izvedeti več o (vpiši): \_\_\_\_\_

Zahvaljujemo se ti za odgovore.